

Het college van burgemeester & wethouders

Datum

3 april 2020

Kenmerk

COS/U202000258

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Vorbereiding op de Wet kwaliteitsborging bouwen

Geacht college,

De coronacrisis is van grote invloed op het werk van gemeenten. Dat beseffen we ons bij de VNG terdege en onlangs stuurden wij u daar een brief over. Ondertussen gaan alle andere gemeentelijke processen door. Met deze brief willen wij opnieuw uw aandacht vragen voor de Wet op de kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Het kabinet heeft zich eerder voorgenomen deze wet per 1 januari 2021 samen met de Omgevingswet (OW) in werking te laten treden. In een kamerbrief van 1 april jl. heeft de minister laten weten dat de inwerkingtreding van de OW extra tijd vraagt. De Wkb en de OW zijn aan elkaar gekoppeld. Beide wetten zijn onderdeel van een nieuw stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Op welke datum de OW en de Wkb in werking treden is nu onderwerp van bestuurlijk overleg.

We richten ons in deze brief op de stappen die u als gemeente kunt nemen voor de invoering van de Wkb. Deze wordt eerst ingevoerd voor bouwwerken in gevolgklasse 1. Doel van de wet is het verbeteren van de bouwkwaliteit en daarmee het verlagen van de faalkosten.

Voor het invoeren van de Omgevingswet heeft de VNG een nieuwe lijst met minimale acties opgesteld. Dit zijn juridische eisen waaraan gemeenten minimaal moeten voldoen om de OW en de Wkb in te voeren op de beoogde datum. Deze lijst is gepubliceerd op [de website van VNG](#). VNG adviseert gemeenten om niet alleen aan de juridisch eisen te voldoen, maar ook te doen wat vanuit bedrijfsmatig oogpunt noodzakelijk is

Nieuwe werkwijze

De vergunningverlening voor bouwwerken wordt opgeknipt in een ruimtelijke en een bouwtechnische component. Ruimtelijk gaat het om een toets aan het omgevingsplan en om de omgevingsveiligheid. De gemeente geeft op basis van deze toets een omgevingsvergunning af. De gemeente toetst vooraf niet meer op bouwtechnische eisen. De huidige bouwvergunning vervalt en wordt vervangen door een melding bouwactiviteiten. De gemeente heeft hierbij de volgende taken: een toets op de risicobeoordeling, controle op toepassing van het juiste instrument voor kwaliteitsborging en een check of er een toegelaten kwaliteitsborger is aangesteld. De gemeente beoordeelt het borgingsplan, waar de risicobeoordeling een belangrijk onderdeel van is. De melder van de bouwactiviteit levert bij melding het borgingsplan aan. De gemeente kan waar nodig zelf controle- en stopmomenten opleggen.

Tijdens de bouw houdt de gemeente toezicht op de uitvoering van de omgevingsplanactiviteiten zoals de planologische en esthetische aspecten van het gebouw en op de omgevingsveiligheid. Het *bouwtechnisch* toezicht komt bij een onafhankelijke kwaliteitsborger te liggen. Als de kwaliteitsborger de gemeente een signaal geeft, gaat de gemeente handhaven. Daarnaast heeft de gemeente de mogelijkheid om op basis van eigen inzicht controles uit te voeren. Belangrijk daarbij is dat de gemeente onderbouwt waarom zij aanvullende controles wenst uit te voeren. De precieze invulling hiervan is nog een onderwerp van overleg tussen BZK en VNG. De kwaliteitsborger voert tijdens de bouw het borgingsplan uit en schrijft uiteindelijk een verklaring kwaliteitsborging. Deze wordt, als de bouw gereed is, naar de gemeente gestuurd als onderdeel van het *dossier bevoegd gezag*.

Na gereed melding van het bouwwerk beoordeelt de gemeente het dossier bevoegd gezag. Als alles in orde is, mag het bouwwerk na tien werkdagen in gebruik worden genomen. Als dit niet het geval is, kan de gemeente besluiten het gebruik te verbieden. Bijgaand processchema van het ministerie geeft een overzicht van de nieuwe werkwijze.

Proefprojecten

De nieuwe werkwijze kan nu al geoefend worden door proefprojecten Wkb uit te voeren. In een gezamenlijke brief met het ministerie van BZK riepen wij u in december vorig jaar op om in uw gemeente proefprojecten te starten. In diverse gemeenten zijn inmiddels proefprojecten aangemeld en wordt als deze in uitvoering komen, nuttige ervaring opgedaan met de nieuwe werkwijze. Maar het aantal is nog absoluut onvoldoende om een representatief beeld te krijgen van alle bouwwerken (gebouwen en verbouwingen) in [gevolgklasse 1](#).

Op basis van uw huidige vergunningverlening kunt u inschatten hoeveel en welke bouwwerken in uw gemeente per jaar in deze gevolgklasse vallen. Met deze inventarisatie kunt u bepalen welke bouwwerken het meest relevant zijn om proefprojecten mee te starten. Belangrijk is ook dat er voldoende proefprojecten gestart worden. Dit is een belangrijk onderdeel van het [bestuursakkoord](#) dat is afgesloten tussen BZK en VNG. Dit vraagt dat iedere gemeente nu al met proefprojecten aan de slag gaat. De ervaring leert dat het starten van meerdere proefprojecten bijdraagt aan het inslijten van de nieuwe werkwijze in uw organisatie. Om aan de slag te gaan met proefprojecten is [een startpakket](#) beschikbaar. Dit startpakket vullen wij telkens aan. Met [de impactanalyse](#) kunt u nagaan wat de Wkb gaat betekenen voor uw organisatie.

Belronde

Het is belangrijk dat VNG een overzicht krijgt hoe ver gemeenten zijn met de voorbereiding op de Wkb en wat de verwachte impact op de gemeentelijke organisatie is. Daarom zijn wij bezig om alle gemeenten te bellen om dit overzicht te verkrijgen. U kunt binnenkort een telefoontje van het implementatieteam Wkb verwachten, als u niet al bent gebeld.

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten die dit voorjaar waren gepland om samen met de bouwwereld van gedachten te wisselen over de Wkb, kunnen helaas niet doorgaan vanwege de corona pandemie. Nieuwe datums voor deze evenementen -of alternatieven hiervoor- vindt u op de website van [het Instituut voor Bouwkwaliiteit](#) (iBK) en op de website van [de vereniging bouw en woningtoezicht](#) (VBWTN).

Webinar Wkb voor gemeenten

Op 9 april om 10:30 uur houdt VNG een webinar over de Wkb in samenwerking met de VBWTN en het ministerie van BZK. We gaan dan dieper in op de Wkb, de proefprojecten en de consequenties voor de gemeentelijke organisatie. Het webinar is gericht op gemeenteamttenaren (VTH en RO) en gemeentebestuurders die zich willen verdiepen in de Wkb. Aanmelden voor het webinar is gratis en kan met deze [link](#). Van harte aanbevolen.

Nog vragen?

Al uw vragen kunt u stellen op het mailadres van het implementatieteam Wkb; wkb@vng.nl.

Vanuit de VNG wens ik u veel succes bij de voorbereiding op deze nieuwe wet en bij het bestrijden van de gevolgen van de coronacrisis.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Met vriendelijke groet,

A.J. Vermuë
Directeur Beleid